

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
« 29 » серпня 2025 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКПП 1.2.12 Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Дошкільна освіта
(назва)

спеціальність 012 Дошкільна освіта
(код та найменування спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

факультет психолого-педагогічний
(назва факультету)

2025 – 2026 рік

Робоча програма **«Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку»**

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти **ОП Дошкільна освіта**

Спеціальність **012 «Дошкільна освіта»**

Розробник:

Яйленко В. Ф., ст.викладач кафедри дошкільної освіти

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Семестрових модулів – 2	<u>ОП Дошкільна освіта</u> (назва) Спеціальність: <u>012 Дошкільна освіта</u> (код та найменування спеціальності)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача - 2	Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	Лекції	
		10/4 год.	6/2 год.
		Практичні, семінарські	
		6/2 год.	10/4 год.
		Лабораторні	
		- год.	-год.
		Самостійна робота	
		74/84 год.	73/83 год.
		Індивідуальні завдання:	
		1/1 год.	
Вид контролю:			
екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття вищої освіти -30/70

для заочної форми здобуття вищої освіти -20/80

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення здобувачів освіти з основами образотворчого мистецтва, особливостями формування у дітей дошкільного віку інтересу до різних видів образотворчої діяльності, розвитку їхніх творчих здібностей; оволодіння сучасними методами організації образотворчої діяльності дітей на різних етапах дошкільного дитинства.

Завдання:

- ознайомити здобувачів з особливостями розвитку творчих здібностей у дітей раннього та дошкільного віку і шляхів формування у них інтересу до різних видів образотворчої діяльності;
- оволодіти різноманітними техніками в галузі малювання, декоративного розпису, скульптури, аплікації, конструювання і засвоєння методики залучення дошкільників до образотворчої діяльності;
- активізувати потреби у саморозвитку щодо власної компетентності в теорії та практиці образотворчого мистецтва;
- залучити здобувачів до науково-дослідної роботи в галузі образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку;
- озброїти здобувачів практичними навичками організації образотворчої діяльності з нейротиповими дітьми та з дітьми з особливими освітніми потребами;
- розвивати творчу особистість майбутнього вихователя і виховувати у неї потребу в саморозвитку і самоосвіті.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Дисципліна «Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку» відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки (нормативна частина) і вивчається протягом сьомого та восьмого семестрів.

Передумови для вивчення дисципліни

«Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку» як теоретична і практична навчальна дисципліна перебуває у тісному взаємозв'язку з дисциплінами: філософією, психологією (загальною, віковою), педагогікою (загальною, дошкільною), історією дошкільної педагогіки, альтернативними техніками та художньою працею з практикумом та ін.

Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набуватимуть такі основні компетентності:

<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність виконувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов
<i>Загальні</i>	1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

	<p>4.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>6.Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>9. Здійснення безпечної діяльності.</p>
<p><i>Фахові</i></p>	<p>1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>2.Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>3.Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>4. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).</p> <p>5.Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.</p> <p>6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.</p> <p>7. Здатність до національно-патріотичного виховання мови, рідного міста, поваги до державних символів України).</p> <p>8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності у побуті, природі й довкіллі.</p> <p>9.Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>10. Здатність скласти Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.</p> <p>11.Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо).</p> <p>12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.</p> <p>13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>14. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.</p> <p>15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей.</p> <p>16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.</p> <p>17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.</p> <p>18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.</p> <p>19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами</p>

Результати навчання

Шифр програмних результатів навчання	Програмові результати навчання
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. 2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. 3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами. 4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. 5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. 6. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами. 7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності. 8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням. 9. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти. 10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. 11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому. 12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці. 13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю. 14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей. 15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

	<p>16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.</p> <p>17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.</p> <p>18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.</p> <p>19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p> <p>20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p> <p>21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного вік</p>
--	---

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні засади методики організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку

Тема 1. Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку як наука.

Тема 2. Оволодіння дітьми раннього та дошкільного віку основами художньої творчості.

Змістовий модуль 2. Зміст, методи, прийоми, засоби та форми організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку.

Тема 3. Державний стандарт дошкільної освіти та варіативні програми про навчання дітей образотворчій діяльності.

Тема 4. Педагогічні умови формування готовності дітей до образотворчої діяльності.

Тема 5. Форми організації освітньо-виховного процесу з напрямку образотворчої діяльності.

Тема 6. Методи, прийоми та засоби організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку.

Змістовний модуль 3. Методика організації різних видів образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку

Тема 7. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва.

Тема 8. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення.

Тема 9. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей.

Тема 10. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей.

Змістовий модуль 4. Планування і облік роботи з організації образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти

Тема 11. Планування образотворчої діяльності в ЗДО.

Тема 12. Форми обліку роботи щодо організації образотворчої діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні засади методики організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку												
Тема 1. Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку як наука.	12	2	-	-	-	10	12	-	-	-	-	12
Тема 2. Оволодіння дітьми раннього та дошкільного віку основами художньої творчості.	14	-	2	-	-	12	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	26	2	2	-	-	22	24	-	-	-	-	24
Змістовий модуль 2. Зміст, методи, прийоми, засоби та форми організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку												
Тема 3. Державний стандарт дошкільної освіти та варіативні програми про зміст навчання дітей образотворчій діяльності.	16	2	-	-	-	14	14	-	-	-	-	14
Тема 4. Педагогічні умови формування готовності дітей до образотворчої діяльності.	12	-	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Форми організації освітньо-виховного процесу напряму 3	16	2	2	-	-	12	12	-	-			12

образотворчої діяльності.												
Тема 6. Методи, прийоми та засоби організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку.	18	2	2	-	-	14	16	-	2			14
Разом за змістовим модулем 2	62	6	6	-	-	50	52	-	2	-	-	50
Змістовий модуль 3. Методика організації різних видів образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку												
Тема 7. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва.	16	2	2	-	-	12	20	2	2	-	-	16
Тема 8. Методика організації ліплення з дітьми раннього та дошкільного віку.	16	2	2	-	-	12	16	2	-	-	-	14
Тема 9. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей.	16	2	2	-	-	12	20	2	2			16
Тема 10. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей.	16	2	2	-	-	12	14	-	-			14
Разом за змістовим модулем 3	64	8	8	-	-	48	70	6	4	-	-	60
Змістовий модуль 4. Планування і облік роботи з організації образотворчої діяльності в закладі дошкільної освіти												
Тема 11. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	10	-	-	-	1	9	13	-	-	-	1	12
Тема 12. Форми обліку роботи щодо організації образотворчої діяльності	8	-	-	-	-	8	11	-	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 7.	18	-	-	-	1	17	24	-	-	-	-	23
Усього годин	170	16	16	-	1	137	170	6	6	-	1	157
Модуль 2												

ІЗ	10	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Усього годин	180	16	16	-	1	147	180	6	6	-	1	167

5. Перелік тем і зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1.	Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку як наука	-/-	РН-1, РН-2, РН-9
2.	Оволодіння дітьми раннього та дошкільного віку основами художньої творчості.	2/-	РН-2, РН-3, РН-15
3.	Державний стандарт дошкільної освіти та варіативні програми про зміст навчання дітей образотворчій діяльності.	-/-	РН-1, РН-3, РН-15
4.	Педагогічні умови формування готовності дітей до образотворчої діяльності	2/-	РН-1, РН-3
5.	Форми організації освітньо-виховного процесу з напряму образотворчої діяльності	2/-	РН-15
6.	Методи, прийоми та засоби організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку.	2/2	РН-1, РН-3, РН-20
7.	Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва.	2/2	РН-1, РН-3, РН-20
8.	Методи педагогічного супроводження занять з ліплення.	2/-	РН-1, РН-3, РН-20
9.	Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей.	2/2	РН-1, РН-3, РН-20
10.	Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей.	2/-	РН-1, РН-3, РН-20
11.	Планування образотворчої діяльності в ЗДО	-/-	РН-7, РН-12, РН-13
12.	Форми обліку роботи щодо організації образотворчої діяльності	-/-	РН-7, РН-12, РН-13
	Всього	16/6	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин денна/заочна
1	Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку як наука	10/12
2	Оволодіння дітьми раннього та дошкільного віку основами художньої творчості.	12/12
3.	Державний стандарт дошкільної освіти та варіативні програми про зміст навчання дітей образотворчій діяльності.	14/14
4.	Педагогічні умови формування готовності дітей до образотворчої діяльності	10/10
5.	Форми організації освітньо-виховного процесу з напряму образотворчої діяльності.	12/12
6.	Методи, прийоми та засоби організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку.	14/14
7.	Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва.	12/16

8	Методи педагогічного супроводження занять з ліплення.	12/14
9.	Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей.	12/16
10.	Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей.	12/14
11.	Планування образотворчої діяльності в ЗДО	9/12
12.	Форми обліку роботи щодо організації образотворчої діяльності	8/11
	ІЗ	10/10
	Всього	147/167

8. Індивідуальні завдання

1. Шляхи формування інтересу до образотворчої діяльності у дітей старшого дошкільного віку.
2. Малювання фігури людини у дитячому садку. Створення зразків малюнків цієї групи за змістом навчання предметного малювання в різних вікових групах.
3. Декоративне малювання у старшій групі за мотивами українських народних промислів. Яворівський промисел. Елементи Яворівського розпису.
4. Петриківський народний промисел. Техніка і елементи. Система занять з Петриківського розпису для дітей старшого дошкільного віку.
5. Навчання дітей естетичному сприйманню творів живопису.
6. Ознайомлення дошкільників з творами графіки і скульптури.
7. Робота з аплікації з використанням різних матеріалів.
8. Конструювання з паперу в дитячому садку.
9. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.
10. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва.
11. Техніки нетрадиційного малювання (пальцями, штампами, нитками): педагогічна доцільність і ефективність.
12. Аплікація як засіб розвитку дрібної моторики та художньої фантазії дошкільників.
13. Використання природних матеріалів у художній діяльності дітей.
14. Організація самостійної творчої діяльності дітей у куточку самостійної художньої діяльності.
15. Використання цифрових технологій у розвитку образотворчих навичок дітей.
16. Арттерапевтичні елементи в образотворчій діяльності дошкільників.
17. STEAM-підхід у художньо-творчій діяльності з дітьми раннього віку.
18. Використання анімаційних засобів і проектних методів у формуванні художньої культури дошкільників.
19. Залучення дітей до світу мистецтва через знайомство з творами відомих художників.
20. Казкові сюжети як засіб розвитку фантазії в дитячій творчості.
21. Організація тематичних виставок дитячих робіт у закладі дошкільної освіти.
22. Порівняльний аналіз методик організації образотворчої діяльності в Україні та за кордоном.
23. Вивчення впливу середовища (колір, світло, простір) на художню активність дітей.
24. Спостереження за проявами творчої ініціативи дітей під час малювання.
25. Діагностика рівня сформованості художньо-творчих здібностей дошкільників.

9. Методи навчання

В процесі навчання використовуються лекції (у тому числі проблемного характеру), семінарські заняття (традиційні, комбіновані), індивідуальні заняття (консультації), самостійна робота студентів з підручниками та іншою навчальною літературою.

Також в освітньому процесі використовуються елементи дистанційного навчання за допомогою навчального порталу МДУ Moodle, платформи Zoom та ін.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та семінарських занять, а також за результатами виконання здобувачем вищої освіти завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни (екзамен).

11. Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, якісно виконує творчі завдання з дотриманням чистоти та правильності виконання, вільно використовує наукову термінологію.
2	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, повно розкриває зміст теоретичних запитань, на достатньо високому рівні виконує творчі завдання з дотриманням чистоти та правильності виконання, вільно використовує наукову термінологію.
1	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки. На середньому рівні розкриває зміст теоретичних запитань та на виконує творчі завдання щодо дотримання чистоти та правильності виконання, недостатньо використовує наукову термінологію.
0	Оцінюється робота студента, який виконує творчі завдання на дуже низькому рівні (не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань).

Орієнтовні критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
35-40	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
30-34	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
25-33	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.

15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	Кількість годин (денне/заочне)	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1			
Лекційні	2/-		
Практичні / семінарські заняття	-/-		3
Тема 2			
Лекційні	-/-		
Практичні / семінарські заняття	2/-		3
Змістовий модуль 2			
Тема 3			
Лекційні	2/-		
Практичні / семінарські заняття	-/-		3
Тема 4			
Лекційні	-/-		
Практичні / семінарські заняття	2/-		3
Тема 5			
Лекційні	2/-		
Практичні / семінарські заняття	2/-		3
Тема 6			
Лекційні	2/-		
Практичні / семінарські заняття	2/2		3
Змістовий модуль 3			
Тема 7			
Лекційні	2/2		
Практичні / семінарські заняття	2/2		3
Тема 8			
Лекційні	2/2		
Практичні / семінарські заняття	2/-		3
Тема 9			
Лекційні	2/2		

Практичні / семінарські заняття	2/2		3
Тема 10			
Лекційні	2/-		
Практичні / семінарські заняття	2/-		3
Змістовий модуль 4			
Тема 11			
Лекційні	-/-		
Практичні / семінарські заняття	-/-		5
Тема 12			
Лекційні	-/-		
Практичні / семінарські заняття	-/-		5
Виконання ІЗ			10
Підготовка і складання екзамену			50
Підсумок			100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Викладання дисципліни (проведення лекцій і семінарських занять) передбачає аудиторію з мультимедійною дошкою або медіапроектором.

За умов дистанційного навчання – персональні комп'ютери, доступ до Навчального порталу МДУ.

14. Рекомендовані джерела інформації Обов'язкова література

1. Борин Г.В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності «Дошкільна освіта»: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ. 2019. 56 с.

2. Борин Г. В. Художня праця: навчально-методичні вказівки для проведення практичних занять студентів спеціальності. «Дошкільна освіта». Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2011. 89 с
3. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво: навч.- метод. посіб. Ч. 1. Івано-Франківськ: ЯРИНА, 2016. 196 с.
4. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво. Методика навчання дітей молодшого віку: навч.- метод. посіб. Ч. 2. Івано-Франківськ, 2017. 246 с.
5. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навчальний посібник/ В.П.Котляр. – К.: Кондор, 2006. – 200 с.
6. Красовська О. О. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до впровадження креативних технологій, нестандартних художніх технік на заняттях зображувальної та декоративної діяльності. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання: монографія / авт. кол.: В. Є. Борова, Л. В. Ілюк, О. Ф. Кирилович та ін.; за заг. ред. О. О. Красовської. Рівне: О. Зень, 2021. 520 с. С. 270 - 306.
7. Кривоніс М.Л. Образотворча діяльність. Молодший дошкільний вік: Посібник. Харків: «Ранок», 2017. 208 с.
8. Кривоніс М. Л. Образотворча діяльність. Ранній вік: Посібник. Базовий компонент дошкільної освіти до всіх чинних програм. Нова редакція./ М. Л. Кривоніс, О. Л. Дроботій. Харків: «Ранок», 2017. 160 с.
9. Кривоніс М. Л. Образотворча діяльність. Середній вік: Посібник/ М. Л. Кривоніс, О. Л. Дроботій. Харків: «Ранок», 2015. 208 с.
10. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну. Навчальний посібник. Ніжин. 2016. 200 с.
11. Ланіна І. В. Образотворче мистецтво для малят. 3-4 роки: Метод. посібник/ І. В. Ланіна, Н. В. Кучєєва. Харків: ТОВ Вид-во «Ранок», 2014. 96 с.
12. Луцан Н.І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну: навчальний посібник. Київ: Слово, 2010. 172 с.
13. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: Підручник для студ. вищ. навч. закладів/ Г.В. Сухорукова, О. О. Дронова, Н. М. Голота, Л. А. Янцур. 2-ге вид., перер. та доп. Київ: Слово, 2011. 376 с
14. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник / за ред. Г. В. Сухорукової. К.: Слово, 2010. 376 с.
15. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Харків: «Ранок», 2016. 176 с.
16. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навчальний посібник. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
17. Художньо-естетична діяльність. Старша група: Методичне забезпечення Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі». Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2012. 128 с.

Додаткова література

1. Дронова О. О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків. Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Глухів: ГДПУ, 2013. С. 45- 50.
2. Дронова О. О., Мезіна О. О. Діагностика та корекція внутрішньосімейних стосунків засобами дитячого малюнка. Гуманізація навчально-виховного процесу: 3б. наук. праць. Вип. ІХ / Заг. ред. Л. Л. Льогенського, В. І. Сипченко. Слов'янськ, 2010. С. 126-130.
3. Дубина Л. Фантазуємо разом. *Дошкільне виховання*. 2015. №2. С. 16– 17.
4. Красовська О. О. Професійна підготовка майбутніх вихователів ЗДО у галузі художньо-естетичного виховання засобами технологій контекстного навчання. Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі. Збірник статей. Луцьк. 2019. С. 42-44.
5. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: словник-довідник. / А.М. Пасічний. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2003. 216 с.

6. Красовська О. О. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій: монографія. Рівне: Видавець О. Зень. 2017. 480 с.
7. Красовська О.О. Технології викладання освітньої галузі «Мистецтво». Перероблене і доповнене видання. Львів: Новий світ 2000. 2020. 154 с.
8. Красовська О. О. Художньо-педагогічні знання у змісті професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія. /За заг. ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2014. с. 294-317.
9. Онищенко А. Ліпимо з тіста. *Дошкільне виховання*. 2012. №6. С. 24– 25.
10. Скотаренко О. В. Розвиток творчих здібностей гуртківців засобами декоративно-ужиткового мистецтва. *Трудове навчання в школі*. 2016. № 1 (133). С. 43- 47.

15. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> .

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Анкетування з академічної доброчесності:

<https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVl-dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

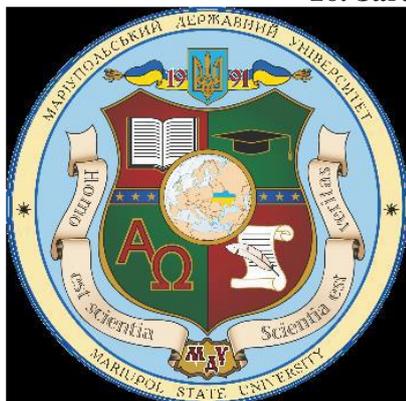
2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Методика організації образотворчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку
Освітня програма	ОПП Дошкільна освіта-2022 бакалаври
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра, яка здійснює викладання	Дошкільної освіти
Викладач ПІБ, посада	Яйленко Вікторія Федорівна, старший викладач кафедри дошкільної освіти
Електронна адреса викладача	v.yaylenko@mu.edu.ua

Консультації (дата, час, можливість онлайн консультування)	Четвер кожного тижня, 15.00, онлайн (платформи Zoom, Meet)
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	https://moodle.mu.edu.ua/course/edit.php?id=15187
Компетентності та програмні результати навчання	РН-1, РН-2, РН-3, РН-7, РН-9, РН-12, РН-13, РН-15, РН-20

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин денна/заочна		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	семінари		
7, 8	180	16/6	16/6	Із за весь період вивчення дисципліни	Екзамен